

vojnim ladijam, ter nastop proti moštvu te ladije in angleški zastavi, ki jo je moral sneti poveljnik ladije. Odgovornost za akcijo Venezuele pade pa le na Nemčijo, kakor tudi odgovornost za pogreznjenje venezuelanskih vojnih ladij, kar je odkrito povedala angleška vlada v angleški spodnji zbornici. Anglija in Nemčija sta dovolili, da se tudi Italija pridruži blokadi venezuelskega obrežja. Zjedinjene države so ponudile Angliji in Nemčiji svoje posredovanje v sporu z Venezuelo, kar je angleški minister za vnanje stvari Landsdowne, potrdil v gornji zbornici. Kljub temu pa se v Zjedinjenih državah oglašajo odlični in vplivni možje, ki trdijo, da bodo Zjedinjene države slednjič vendar-le morale poseči vmes, v obrambo Venezuele, ker ni zaupati Angliji in Nemčiji.

Obrtnija.

Važna naredba glede trgovine s prasiči.

C. kr. deželna vlada je izdala dne 9. novembra t. l. pod št. 18.763 naslednji razglas o nekaterih omejitvah v trgovinskem prometu s prasiči.

Da se kolikor moči zabrani razširjanje nalezljivih bolezni med prasiči vsled trgovinskega prometa s to živino, deželna vlada na podstavi § 3. občnega zakona o živinskih kugah z dne 29. februarja l. 1880., drž. zak. št. 35, dotlej, dokler se ne ukaže drugače, ukazuje naslednje odredbe, poleg tega vzdržujoč prepoved krošnjarstva z živimi prasiči:

1. Prepovedano je goniti prasiče v trgovinskem prometu po javnih cestah in potih, od železničnih postaj in na železnične postaje od kraja do kraja, na semnje itd.

2. Za transport prasičev v trgovinskem prometu se smejo uporabljati samo železnice, izvzemši slučaje, navedene pod točko 14. Pri tem se je kar najstrožje ravnati po občnih zakonitih in upravnih predpisih, obstoječih za javni živinski promet. Na železnične postaje se smejo prasiči odpravljati samo na vozeh, upreženih s konji.

3. Železnični transport se mora napotiti do one železnične postaje, ki je najbližja kraju, kamor so namenjeni prasiči in ki je na živinskem potnem listu zaznamovan.

Od železnične postaje sem smejo prasiči šele potem, ko jih je bil živinozdravnik ogledal ter je konstatiral, da niso nobene kužne bolezni sumljivi, odpeljati izključno samo na vozovih z upreženimi konji na trgovinski prostor namenilnega kraja ali na primerno urejeno sejmišče.

Pri skladanju rabljene brvi, stopnjice in orodje, kakor tudi skladalni prostor je vselej korenito počediti in desinficirati, o čemer se mora ogledni organ na železnični postaji prepričati.

4. Trgovinske prostore mora pristojno politično oblastvo prve stopnje v zdravstvenem in veterinaro-policijskem oziru za to poslovanje za primerne spoznati, označiti se morajo s firemsko tablo, na kateri

je zapisano ime imetnika (trgovca) in vrhutega pristavek: „oblastveno dovoljeni prostor za trgovino s prasiči“.

5. Kadar dospe svinjski transport na trgovinski prostor, mora trgovec ali njegov pooblaščen namestnik brez odloga to zglasiti občinskemu uradu ter mu izročiti živinski potni list.

6. Županstvo ima dolžnost, da zabeleži to zglasitev in da se prepriča, če se število dospelega svinjskega transporta in popis živali ujema z napovedmi oddanega živinskega potnega lista.

Kadar se ne najde noben zadržek, kar je pripomniti na zadnji strani živinskega potnega lista, je takoj dopuščeno prodajati prasiče.

Kadar pa se pokaže kaka ovira, mora županstvo to brez odloga naznaniti pristojnemu političnemu oblastvu, in prasiči se smejo začeti prodajati šele tedaj, kadar je zadržek uradno odstranjen.

7. Trgovec ali njegov pooblaščen namestnik je dolžan, odprodane prasiče po njih številu s pridejanim datumom, z imenom in stanoviščem posameznih kupcev zapisati na posebno zabeleženo polo, ki jo je oddati županstvu, kadar so se poprodali vsi prasiči vsakega posameznega transporta.

Te zabeležene pole mora živinozdravnik, ki mu je naloženo nadzorovati zdravstveno stanje prasičev na trgovinskem prostoru, in ob priliki tudi uradni živinozdravnik kontrolirati.

8. Dalje je trgovec ali njegov pooblaščen namestnik dolžan vsak slučaj, kadar kateri izmed njegovih prasičev oboli za notranjo boleznijo ali pogine, brez odloga naznaniti županstvu. Nadalnje prodajanje prasičev v živem ali zaklanem stanju je toliko časa opustiti, dokler se po živinozdravniški preiskavi, ki jo je takoj zahtevati, ne dožene, da v dotičnem slučaju ni nič sumljivega glede kake kužne bolezni. Kadar se pri tem pokaže tudi samo sumnja, da obstoji kaka kužna bolezen, mora preiskujoči živinozdravnik nemudoma, po najkrajšem potu, to naznaniti pristojnemu političnemu oblastvu ter po županstvu ustaviti nadalnje prodajanje prasičev, kakor tudi vsak promet tujih oseb v trgovinskem prostoru.

9. V trgovinskem prostoru vsakočasno spravljene prasiče mora v presledkih od pet do pet dni na stroške posestnika prasičev preiskati živinozdravnik, ki ga je politično oblastvo za to posebej določilo.

Izid o vsakočasno izvršeni preiskavi živih, zaklanih ali poginulih prasičev se mora vpisati na zadnjo stran dotičnega živinskega potnega lista.

Kadar se najdejo kaki zadržki, je to vselej nemudoma naznaniti pristojnemu političnemu oblastvu.

10. Kadar je bil posestnik poprodal vse prasiče vsakega posameznega transporta, je dolžan kar najkoreniteje počediti in desinficirati trgovinski prostor s sveže napravljenim beležem.

Kadar se to očejenje in desinficiranje opusti ali zanemari, ukaže županstvo ta dela izvršiti na stroške in nevarnost dotičnega posestnika.

Preden ta dela niso izvršena, se ne sme nov transport prasičev postaviti na trgovinski prostor.

11. Prepovedano je, postaviti na druge trgovinske prostore prasiče, ki se niso poprodali.

12. Od železnice na vozovih z upreženimi konji na primerno uravnana sejmišča pripeljani prasiči se morajo tam postaviti na odločena stojišča.

Glede teh prasičev je v točkah 5, 6, 7. in 8. tega razglasa obsežene predpise zmiselno uporabljati.

13. Vozove na transport trgovinskih prasičev je po vsaki uporabi takoj najkoreniteje očistiti in desinficirati.

14. Onih določil tega razglasa, ki se nanašajo na naredbo železniškega transporta v trgovinskem prometu s prasiči, takrat ni uporabljati, kadar se ta trgovinski promet od izvirnega ali smajnega kraja razteza samo na dotični politični okraj ali na politične okraje, ki neposrednje nanj meje.

Pri tem načinu trgovinskega prometa prasičev, ki se na vozovih pripeljejo na semenj, ni treba postaviti na odločena stojišča.

V ostalem pa je vender tudi ta trgovinski promet s prasiči podvržen predpisom, obseženim v točkah 5., 6., 7., 8. in 12. tega razglasa.

15. Določila tega razglasa se ne dotikajo kmetijskega prometa s prasiči.

16. Glede provenienc iz dežel ogrske krone so za trgovinski promet tako s prasiči za zakol, kakor s prasiči za pleme in rejo merodajna ona določila in one prepovedi ki se pokažejo iz člena VII. prvega poglavja v prvem delu ces. ukaza z dne 21. septembra l. 1899., drž. zak. št. 176., in iz ministrskega ukaza z dne 22. septembra l. 1899., drž. zak. št. 179., in iz dotičnih izvršitvenih določil, oziroma ki jih na podstavi teh predpisov ukrenejo c. kr. ministrstvo za notranje stvari ali glede obmejnih okrajev oblasti, ki so za to postavljena.

Na Kranjskem so v okviru zgoraj navedenih predpisov iz dežel ogrske krone izviraajoče proveniencije glede trgovinskega prometa podvržene tistim omejitvam kakor domača živina.

17. Prestopki teh predpisov se kaznujejo po zakonu z dne 24. maja l. 1882, drž. zak. št. 51.

Predstoječa ukazila stopijo v veljavnost s 1. decembrom t. l.

Istočasno se razveljavljajo odredbe, ki so bile ukrenjene s tukajšnjim razglasom z dne 12. junija l. 1896., št. 9115., in z nekaterimi dodatnimi razpisi o trgovinskem prometu s prasiči v tukajšnjem upravnem ozemlju.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani, dne 9. novembra 1902.

Kmetijstvo.

Letošnje dolensko vino in vinska pokušnja v Krškem.

Da so letošnja dolenska vina vobče boljša do lanskih, v tem so se lahko prepričali vsi obiskovalci vinske pokušnje, ki se je vršila v nedeljo, v ponedeljek ter deloma tudi v torek, dne 23., 24. in 25. novembra v Krškem. Splošno mnenje je bilo, da so letošnja dolenska vina jako kislá, kar pa nikakor ni res. Nektera so res slabotna in prav kislá, toda večinoma le takih posestnikov, ki imajo svoje vinograde v slabih legah in s slabimi vrstami zasajene in ki s trgatvijo prezkodaj prično. In ravno z omenjeno pokušnjo so hoteli pokazati značaj letošnjega vinskega pridelka iz raznih leg in krajev krškega političnega okraja.

Nadaljna dobra lastnost letošnjega, pravilno pripravljene vina je tudi ta, da se kaj rado čisti, kar je znamenje, da se bo tudi pozneje dobro držalo, posebno poleti. Priporočamo torej vsem kupcem in drugim ljubiteljem dolenskega vina, naj ne zamude ugodne prilike in naj se po možnosti preskrbe s tem pridelkom, dokler ga je še dosti in dokler ima še tako nizko ceno. Cene so se sicer nastavile od 28—38 h liter, toda povprečna cena je 30—32 h liter.

Glede vinske pokušnje same pa moramo priznati, da se je popolnoma posrečila. Čeravno je bila ta razstava omejena le na politični okraj krški, je prišlo mnogo gostilničarjev, vinskih trgovcev in drugih interesentov iz Koroškega, Zagreba, Štajerskega, Gorenjskega, Dolenskega, posebno pa iz Ljubljane. Vabilu kmetijske podružnice se je odzvalo nepričakovano veliko vinogradnikov krškega političnega okraja. Trumoma so romali v soboto in v nedeljo iz 2—4 ure oddaljenih krajev v Krško, noseč v svojih cekarjih razne vzorce. Ker se je sproti zapisovalo ime in bivališče razstavljalcev ter kraj in lega kakor tudi cena in množina razstavljenega, oziroma za prodajo namenjenega vina, je bilo iz zapisnika posneti, da je razstavilo 435 vinogradnikov 528 vzorcev raznega vina.

V nedeljo popoldne ob 1/2 2. se je pričela oficialna pokušnja, in sicer proti vstopnini 1 K, za katero je pa dotičnik dobil kupon z 20 listki za pokušnjo 20 kozarcev raznih vin. Kmalu se je nabralo toliko obiskovalcev, da se niti več ganiti ni bilo mogoče. Krške in leskovške gospodične, ki so iz prijaznosti prevzele točenje teh vin, so imele kmalu toliko posla, da so ga komaj zmagovale. Za njihovo požrtvovalnost, spretnost in prijaznost napram gostom jim bodi izrečena še tem potom najiskrenejša zahvala, kajti ne da se tajiti, da so ravno one poleg čašic „rujnega“ mnogo pripomogle, da je v dvorani nastalo tako živahno in veselo vrvenje ter je trajalo do pozne noči.